

1867-12-06

Afsender

J. C. Jacobsen

Modtager

Carl Jacobsen

Type:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Modtagersted:
Wien

Arkivplacering:
Uden FA-nummer, æske F 3,1

Emneord:
Selskabsliv

Dokumentindhold

J. C. Jacobsen skriver igen om begreberne 'karakter' og 'ansvar'. Han beretter endvidere om selskabslivet i København og fortæller hvem, han har besøgt. Bl.a. har han været hos Professor Adolph Jerichau på Charlottenborg og truffet Rasmus Nielsen, Gade, H. C. Andersen, Marstrand og Worsaae.

Transskription

d 6 Decbr 1867

Kjære Carl!

Det er mig kjært af dit Brev fra 30 t Novbr som jeg modtog idag, at see, at der idetmindste er eet Punct, hvori vore Anskuelser mødes, nemlig deri at Du søger en Ansættelse, hvor Du kan have Leilighed til at anvende det Lærte og tilegne Dig det saaledes som man kun gjør det, naar man har Følelsen af et paahvilende Ansvar. Om Indflydelsen paa Characterens Udvikling vil jeg ikke tale, thi det forstaaer Du endnu ikke tilfulde. Jeg har heller ikke Noget at indvende imod at denne Ansættelse gaaer forud for Studiet i England. Dette udtalte jeg allerede i mit forrige Brev, at Du selv bedst maatte kunde beømme. Du vil ogsaa af mit Forrige see, at jeg var belavet paa, at Du ikke strax med Glæde vilde om-fatte den Udsigt til en selvstændig Livsstilling, som jeg stillede i Perspectiv. Dette kan saameget mindre forundre mig, som det har kostet mig selv megen Overvindelse og lang og gjentagen Overveielse at rive mig løs fra Drømmen om en anden Ordning

i hvilken jeg saa Dig som min videnskabelige Medarbejder.- Men nu, efter at mine Øine ere blevne opladte, kan jeg rigtignok ikke andet end undre mig over, at jeg saa har lidt har brugt min Eftertanke og min Erfaring. Den sidste har Du vel ikke, men din Tanke vil dog snart sige Dig, at Du som moden Mand ikke vilde befinde dig heldigt stillet under en Fader, der er vant til at lede og styre Alt efter sin egen Overveielse, især dersom det maatte blive mig forundt at leve og bevare min Aandskraft i en længere Aarrække. Tidligere har jeg neppe dvælet ved denne Betragtning og naar den flygtigt er fremtraadt, har jeg slaaet den hen med den Forestilling, at jeg, naar Du var bleven en fuldmoden Mand og en dygtig Brygger, kunde "trække mig tilbage fra Forretningerne", som det hedder og da nok vilde finde paa en eller

anden Beskjæftigelse.- Men jeg indseer nu klart, at jeg ikke er skikket til at trække mig tilbage fra en tænkende styrende Virksomhed og at dette vilde være det Samme, som forsætligt

at gjøre Ende paa mine Dage.- Jeg duer ikke til at sysle. Kun ved en levende Anstrængelse kan min Aands Kraft holdes oppe og af den er Legemets Afhængig.- For Alvor at begynde paa noget Nyt, dertil er jeg nu for gammel. Den Eneste, med hvem jeg har talt om denne Sag - da han spurgte mig derom - Frantz Djørup, undrede sig meget over, at jeg nogensinde havde havt anden Forestilling. Han udtalte i samme Anledning, at "nu maatte Carl da være rigtig glad" hvortil jeg kun kunde svare: "Gud give at Du gjætter rigtigt".-Jeg forstaaer ikke din Uvished om "til hvilket Maal jeg vil opfylde andre Ønsker", thi jeg har dog baade ved Afreisen og senere sagt Dig, at naar Du havde opnaaet den fornødne Dygtighed til at indtræde i en selvstændig Stilling og samtidig erhvervet den fornødne Modenhed og Menneskekundskab - til Dig selv og Andre - saa - men ogsaa først da - kunde jeg med rolighed see Dig tage en for dit hele Liv vigtig Beslutning, uden Frygt for at Du senere skulde fortryde den.-

Disse Betingelser haaber jeg, som jeg sidst sagde Dig, ville være tilstede naar Du har naaet en Alder af 28 Aar og har benyttet dine Lære - og Prøveaar godt saaledes som jeg antydede og som Du ogsaa selv til min Glæde viser stor Lyst til. x)- Naar Du kommer hjem saaledes forberedt og prøvet i Livets Skole har jeg gjentagende sagt Dig, og siger det atter nu, vil og bør jeg lade Dig selv raade for dine Handlinger og iøvrigt hjælpe Dig saavidt jeg formaer til at grundlægge en selvstændig Livsstilling. Af mit forrige Brev, saavelsom af dette vil Du let kunne slutte, at jeg under ingen Omstændigheder kan give mit Samtykke til at din uforstyrrede Udvikling og Prøvelse afbrydes ved et Besøg i Hjemmet før Prøvens Tid er omme. Det vilde være stor Synd imod Dig og imod en Anden. Lad os derfor ikke tale mere derom.

x) Hvad der er at lære i England af Brygning, Gjæring og Maltning bliver næppe lært paa 1 Aar, endsige paa $\frac{1}{2}$ aar. Det er derfor ligegyldigt paa hvilken aarstid Du begynder.

II

Jeg vilde ikke gjerne skrive før jeg havde modtaget dit Svar paa mit

sidste Brev, men jeg havde dog i hvert Fald skrevet i Aften, da din Moders Hoved og Øine ere noget skrøbelige og hun derfor havde anmodet mig om, at lade Dig vide hvor-ledes vi have det.- Hendes nerveuse Hovedpine er som sædvanligt en Følge af Søvnløshed og af den periodiske Uregelmæssighed i Blodets Bevægelse.- Dertil har det ogsaa Bidraget, at vi i den sidste Tid have været meget paa Farten; i forrige Uge hos Lind's, Rothes, M. Djørup's og i denne Uge hos Jerichau's, Vogelius, J. Steenstrups og Fr. Djørups. Jeg var desuden i forrige Uge hos Krieger, hvor jeg som sædvanligt traf Fru Heiberg, hvem jeg havde den Ære at føre til Bords. Det var en høist interessant Aften.

Næsten ligesaa interessant var Aftenen hos Jerichaus i Deres nye Bolig - forhen Thorvaldsens's - paa Charlottenborg. Vi traf der, foruden R. Nielsen, Gade, H. C. Andersen, Marstrand, Worsaae ofl., samt en fransk Kustnerinde, Declamatrice, Madme. Ernst, som foredrog flere Digte

og Stykker af Dramaer paa Fransk. Hun staaer i dramatisk Foredrag fuldkommen ved Siden af de bedste Kunstnerinder paa Theatre francais.- Jeg har ogsaa hørt hende i Casino.- Disse Foredrag have givet min Higen efter atter at begynde paa mine franske Øvelser hos Arland en forøget Styrke og jeg haaber i næste Uge at kunne tage fat derpaa. Jeg kan mærke paa mine franske Breve, som jeg endnu af og til maa skrive, at jeg er gaaet tilbage i Sommer.- Jeg hørte saaledes en Koncert som Foreningen "Fremtiden" gav i det nye zoologiske Museums store Hal.

Den tog sig fortræffeligt ud ved Lys og Hansen vilde have glædet sig ved at see den og høre den Tilfredshed som Alle, der saae den, lagde for Dagen.- Hermed maa jeg slutte. Hilsen fra os Alle
Din hengivne Jacobsen

Tak for de lovede Prøver.

Jeg skal sende de forlangte.

i venstre margin]

Fra Gloxin har jeg faaet 4000 (pundtegn) Humle, men endnu ikke prøvet den.

++ 6/12 67 ①
C.M.
6 Decbr 1867.
Kjære Carl!
Det er mig Gæst af dit Brev fra 30!
Naar, som jeg modtog idag, at se, at det
idkunsten er ret fin, som man Audi-
elfer mæder, navnlig der at du siger en
Ansættelse, som du kan gøre Lærligst til
at anseende det Læste og tilagene dig det saaledes
som man sin gjæd det, naar man har Lærligst
af et paasindende Ansættelse. Om Lærligst
gaa Ansættelse Lærligst vil jeg ikke tale,
di det forstaaes du anden ikke Lærligst.
Jag har Lærligst ikke noget at indseende med,
at du Ansættelse gaaes Lærligst for Lærligst
i England. Ikke udtale jeg allerede i mit
første Brev, at du selv det mætte Lærligst
bedømme. Du vil ogsaa af mit første Brev
at jeg var Lærligst, at du ikke foragte med
Glad milder Ansættelse den Lærligst til en Lærligst
Lærligst, som jeg Lærligst i Lærligst. Ikke
den saamaget mæder Lærligst mig, som det
har Lærligst mig selv mig Ansættelse og
Lærligst og gjædage Ansættelse at mig
Lærligst fra Lærligst og en anden Lærligst

i Smilten jeg saa dig som min midtstakelige
Middagstid. - Men nu, efter at min
Sjæle som blæst af vinden, kan jeg mig ligesom
ikke andet end minde mig om, at jeg saa lidt
Jas brugt min eftertanke og min fornuft.
Den sidste Jas der med ikke, men den første
mit dog snart siger dig, at du som min
Mand ikke mildt befandt dig selvstændigt i
en Leds, der er nuat dit at lade og styre
Altefter sin egen Omstændighed, især det som
det maatte blive mig fornuft at lade og lade
min Omdrift i en langsom Omdrift.
Endelig Jas jeg uger det med min
betragtning og naar den selvsagt er fornuft,
saa jeg staaet den som min den Ledsstilling,
at jeg, naar du som blæst en firdags
Mand og en dybt begynde, end "Leds mig
Leds for Ledsstillingen", som det Jeds
og da med mildt befandt sig en alle andre
bedygtigst. - Men jeg indser nu klart,
at jeg ikke er stillet til at lade mig lade
for en Leds og styrende Ledsstilling og
at ikke mildt naar det Leds, som fornuft

at gjære fude paa minn Dage. - Jeg dars
ikke dit at fygde. Lige med en Længsel der,
forargelse den min Andet Kraft faldet over
og af den at Længsel affærgig. - Der Alene
at begynde paa noget Nyt, drømt at jeg en
fær gammel. Den første, med hvem jeg fæ
talt om minn Dag - da fæ fængde mig i Roen -
Frants Djerup, indrød sig meget over, at jeg
uagenfærd færd færd anden Samfælling.
Jeg indtælle i færdens Ophædding, at "en mætte
Café da mere rigtig glad," færdet jeg den Lunde
færd: "Gud give at du gjæller rigtig." -
Jeg færdlaas ikke den Mærdet om "et færd
Mærd jeg vil afgyde anden færd", til jeg fæ
dag laade med Afmærke og færdens færd dig,
at naar du færd agueret den færdens Dje
digfærd dit at indtælle i en færdens Stilling
og færdens færdens den færdens Mærdet
og Mærdens færdens - til dig færd og Anden -
færd - mere affærd færd du - Lunde jeg med
Saligfærd færd dig dage og færd dit færd den
rigtig Lærding, inden Dje færd at du færd
færd færdens den. -

4) Lide! Betrugete! Jaaber jeg, som jeg siik
 sigte dig; milt naar tilstede naar du har
 maet en Alder af 28 Aar og har begjætt
 din Lera - og frimærkes godt faaledt som
 jeg antogde og som du ogsaa selv har
 Glæde nifer har Ligt til. - Naar du
 Luvner sin faaledt forberedt og prøvet
 i Lide! Kola har jeg gjentagend sagt dig,
 og siger at alt er mit og har jeg lade
 dig selv maade for din færdighed og
 i en rigt Hæls dig saarst jeg sommaars til
 at græntlegge en selvstændig Lærstilling.
 Af mit faarige Lera, saarstam af alle
 mit du har Luvner stude, at jeg inder veig
 Omstændighedens Lærings mit Bælyth til
 at din i faarstignad Lærstilling og frimærke
 afstjædet med et Lærst: frimærke for
 frimærke Tid er anner. Det milt naar har
 Ligt inder dig og inder en Alder. Lad os
 drøfte alle Lale naar Lera.

4) find me as at Paris: husband of begging, giving
of making bliss ways ask you / ask, and give you the
all as I have begged for you further asked in begging.

II ⁶⁶¹ ⁽²⁾ 12 Jy. mit de ill. gjenne Rimen fies jeg Jante medtaget
at Oas paa mit fædte Land, men jeg Jante dog
i Jant Land fannet i Aften, da den Madam
Jant og Rimen som meget Rødsle og jeg
drof Jante anmodet mig om, at lade mig
med Jantelad mig Jant det. - Jant med mig
Jant mig og som Jant mig i Jant af Rimen.
Løst og af den yndelige Anagaleuafsigst i
Ladde Løst. - Jant mig at og som
Løst, at at i den fædte Jant mig
mig og som Jant, i Jant mig Jant Jant.
Røst, M. Jørgen og i Jant mig Jant
Jant mig ^{Ved Jant} Jant og Jant Jørgen - Jant
mig Jant i Jant mig Jant Jant, Jant
jeg som Jant mig Jant Jant, Jant
jeg Jant mig Jant at Jant mig Jant. Det
mig og Jant mig Jant Aften. Jant mig
mig Jant mig Jant Jant Jant i Jant
mig Jant - Jant Thorvald - mig Jant
Jant. Jant mig Jant, Jant R. Nielsen, Jant
H. C. Andersen, Jant, Jant og
Jant og Jant Jant, Jant, Jant,
Jant. Jant, som Jant mig Jant

og Hjælper af Dramas og Kunst. Jem
 faar i Dramatisk Samfund tilkæmmen
 med Videre af de bedste Kunstnerindes og
 Theaters fransk. - Jeg har ogsaa fort fort
 i Capino. - Disse Samfund faar ogsaa
 min Fjende efter at have set min
 franske Smeltet for Arland at foragte
 Hjælper og jeg faar i udsat den at kunne
 tage fat paa. Jeg har ogsaa set min
 franske Censur, som jeg ender af og til ma
 skrive, at jeg er ogsaa tilbøjelig i Samfund.
 Jeg fandt ogsaa forladt en Samfund som
 Samfundet "Inventur" som i det nye
 godelagte Skriftens Samfund. Den har
 sig fortræffeligt med ind Lys og Maaske
 vilde den glæde sig med at se den og for
 den Censur for alle, der saa den,
 havde for Lys. - Samfundet var stalt.
 Jellem fra os alle den Samfund
 Det var de Lys Samfund.
 Jeg har fort den forladt.

Jacobson